

Sallan tiedotuslehti 3 / 2016

www.salla.fi/Kotosallalehti

**Lähipalvelut
säilyvät
tulevaisuudessa**
sivu 4

**Seurakunta-
taloa
peruskorjataan**
sivu 8

**Sote-uudistus
astuu voimaan
1.1.2019**
sivu 9

**Sallan
lukio juhlii –
50 vuotta**
sivu 13

Katse tulevaisuuteen

Elämme mielenkiintoisia muutosten aikoja. Valtuustokausi on päättymässä ja uudet kunnallisvaalit järjestetään keväällä 2017. Uusi valtuusto aloittaa toimintansa 1.6.2017. Jäsenmäärältään valtuusto pienenee, mutta sen merkitys ja painoarvo kasvavat. Tulevalla valtuustokaudella yhteisömme ottaa uuden, tulevaisuuden Sallan askelmerkit. Tässä työssä tulee kaikkien tahojen ja kuntalaisten panos ottaa käyttöön. Kunta, joka kykenee uudistumaan ja uudistamaan, luomaan uutta elinvoimaa, pärjää myös tulevaisuudessa. Haluan, että Salla on näiden menestyvien kuntien joukossa.

Uuden kuntalain ja sen rinnalla maakunta- ja sote-uudistusten vaikutuksesta kunnan tehtävät ja painopistealueet muuttuvat. Sosiaali- ja terveystoimi siirtyvät vuoden 2019 alusta uudelle Lapin maakunnalle. Hyvinvoivan ja taloudellisesti menestyvän kunnan tärkeimmäksi tehtäväksi jää elinvoiman vahvistaminen. Tämä työ ei ole pelkkää elinkeinopolitiikkaa, vaan se pitää sisällään kaikki kunnalle sosiaali- ja terveystoimen jälkeen jäävät tehtävät ja toiminnot. Lasten päivähoito, koulu, vapaa-aikatoimi, tekniset palvelut, asuntotoimi ja monet muut kuntalaisten arkeen ja viihtyvyyteen liittyvät asiat ovat elinvoimaisen kunnan tukipilareita. Näiden perusteella ja aktiivisen sekä toimivan elinkeino- ja maapolitiikan tukemana, valitsevat yritykset sijoittumisensa ja uudet asukkaat asuinpaikkansa.

Meidän tulee sallalaisina päättäjinä yhdessä koko yhteisön, kuntalaisten, yrittäjien ja yhdistysten kanssa huolehtia siitä, että Salla on hyvä paikka asua, elää, tehdä työtä ja yrittää. Tämä hyvinvoinnin ja elinvoiman edistämisen tavoite on jo nyt ja erityisesti tulevassa talousarviossa ja toiminnassa otettu vahvemmin huomioon. Haluamme tukea sekä vanhusten että perheiden hyvinvointia, kotona asumista ja selviytymistä arjesta. Kuluvana vuonna käyttöön otettua kotona asumista tukevaa palvelusetelijärjestelmää ja palveluiden tuottamista koko kunnan alueelle kehitetään. Kotihoidon ja kotipalvelun resurssia lisätään. Ihmisten hyvinvoinnin kannalta keskeistä eli taloudellista turvaa vahvistetaan lisäämällä kunnan omia työllistämiseen käytettäviä varoja. Elinkeinojen edistämistä vahvistetaan ja kunta pyrkii omilla toimillaan edistämään uusien investointien ja rakentamisen syntyä.

Hyvinvoinnissa on tärkeää terveys sekä henkinen että fyysinen. Haluamme vahvistaa myös tätä työtä. Hyvät kirjasto-, kulttuuri-, kansalaisopisto ja muut vapaa-ajanpalvelut ovat keskiössä. Koululaisemme esikoulusta lukiolaisiin saavat hyvin edullisesti kausikortin laskettelukeskukseemme. Myös muiden liikuntapaikkojen käyttömahdollisuuksia tuetaan. Erityisryhmien ja työntekijöiden hyvinvointia ja terveyttä edistetään lisäksi tukemalla kylpylässä käyntiä uinti-, liikunta- ja virkistyspaikkana.

Kuluvana vuonna on toteutunut useita tulevaisuuden uskoa, kasvua ja kunnan elinvoimaa ja palvelurakennetta tukevia investointeja. Varvikon kylässä valmistui merkittävä nautakarjan tuotantotilainvestointi ja mikä parasta, toteuttajana oli tilan nuori isäntä ja emäntä perheineen. Tunturissa aloitettiin kesällä merkittävä hotellimajoituksen laajennusinvestointi, joka valmistuu alkuvuodesta 2017, ja lisälaajennus on lähdössä liikkeelle. Lapin Ely-keskus toteutti kunnan eri alueille merkittävän määrän päätiestön laatua parantavia päällystysinvestointeja. Tänä vuonna suunniteltiin valmiiksi vuosikymmeniä odotettu ja toivottu kirkonkylän ja Sallatunturin yhdistävä kevyenliikenteen väylä. Rakentaminen toteutetaan vuonna 2017 kunnan, Lapin Ely-keskuksen, Liikenneviraston ja EU:n aluekehitysrahaston yhteishankkeena. Loppusyksystä 2017 voivat kuntalaiset ulkoilla turvallisesti tunturiin ja siellä olevat matkailijat saapua uutta väylää pitkin maisemia ihailen kuntakeskukseen ostoksille ja muita palveluita käyttämään. Yksityisiä ja kunnan kuntalaisten palveluja parantavia investointeja on toteutunut mm. apteekki- ja terveyspalveluihin.

Elinkeinorakenne on monipuolinen, ja vahvuuksia löytyy eri puolilta kuntaa: kylästä, kuntakeskuksesta, matkailukeskuksesta ja erämaista. Palvelurakenteemme on jo nyt hyvä ja sitä tulee kehittää tukemaan vahvuuksiämme ja elinvoiman kasvua. Lainsäädännön mukanaan tuomat hallinnolliset ja toiminnalliset uudistukset tulee tehdä niin, että ne turvaavat Sallalle ja sallalaisille hyvän tulevaisuuden. Tämä työ meidän tulee kaikkien tehdä yhdessä, rakentaa yhdessä tulevaisuuden Salla.

Sallassa 12. joulukuuta 2016

Erkki Parkkinen
kunnanjohtaja

Lapin kaamos

*Metsän kynttiläkuuset
taiot tummiksi pylväiksi
sinistä taivasta vasten
silloin tällöin
auringonpunalla koristelen.*

*Hiiviskellen käärit siniseen seittiisi
kiemurtelevan kylätien,
porotokat, jänkäsarat, peltotilkut,
pihapiirit eläjiineen.
Sipaiset kevyellä siivellä
ikkunatkin pielineen.*

*Unohda et niitäkään,
missä ei katoilta savun häivääkään.
-Romanssit eletty vuosia sitten-
ja aika huuhtonut jäljet askelten.*

*Hämyisän sinistä katsettasi lepuuttelet
maiseman rauhassa.
Anteliaasti tarjoilet rohtoa
sinisestä maljasta...*

Elma Kunnari

Hautajärven kirkon torni

*Hyvää joulua ja
onnellista uutta vuotta!*

Sallan tiedotuslehti 3 / 2016

www.salla.fi/Kotosallehti

Päätoimittaja: Marja Myllykangas
marja.myllykanga(at)salla.fi

Juttuideat ja palautteet: kotosalla(at)salla.fi

Lehden tekijät: Elina Jokela, Marja Myllykangas,
Mikko Niemelä, Katja Palmqvist,
Terttu Pohtila, Maria Tennilä

Kannen kuva: Katja Palmqvist

Kotosalla-logo: Kauko Kellokumpu

Taitto: Viestinet, Maire Mattila

Paino: Suomalainen Lehtipaino Oy

Lehti ilmestyy 3 – 4 kertaa vuodessa.

Terveyskeskuksen remontti etenee

VUODEN VIIMEINEN VALTUUSTO LINJASI INVESTOINNIT

Sallan kunta investoi ensi vuonna noin kahdella miljoonalla eurolla. Suurin investointi on terveyskeskuksen saneeraus, johon on varattu ensi vuodelle 837 600 euroa.

Työ sisältää tavarantoimitus- ja varastotilojen peruskorjauksen, julkisivujen maalaukset ja pihatytöt sekä sairaalakaasujärjestelmän toteutuksen. Myös vuodeosaston peruskorjaus jatkuu.

Lisäksi terveyskeskuksen irtaimen kalustoon varataan 50 000 euroa.

Saneeraus jatkuu vielä vuonna 2018, jolloin siihen on varattu 546 000 euroa.

Pyörätie kirkolta Sallatunturiin

Toinen suuri investointi on kauan odotettu kevyenliikenteenväylän rakentaminen kirkonkylän ja Sallatunturin välille. Kunta tekee työn Lapin ely-keskuksen kanssa. Kunnan osuus on 349 500 euroa.

Kunta peruskorjaa ensi vuonna Tasalantien 80 000 eurolla ja Revontulentien 100 000 eurolla.

Kursun saha-alueelle etsitään yrittäjää

Talousarvio sisältää 20 000 euron varauksen Kursun vanhan saha-alueen rakennusten pientä kunnostamista varten siinä tapauksessa, että sellaiseen tulee tarvetta.

Sallan teknisen johtajan **Olli Aatsingin** mukaan Kursun alueesta on ollut kyselijöitä, mutta sinne ei vielä tällä hetkellä ole sovittu uutta yritystoimintaa.

Alueen maa puhdistettiin keuhkalla 2015 öljystä ja kloorifenolista. Työtä olivat mukana rahoittamassa öljysuojarahasto ja ympäristöministeriö Lapin ely-keskuksen kautta. Öljysuojarahaston päätökseen perustuen kunta ei voi myydä puhdistettua aluetta kymmeneen vuoteen, mutta vuokraaminen on mahdollista.

TERTTU POHTILA

Kursun saha-alueen maat puhdisti vuonna 2015 rovaniemeläinen Savaterra Oy. Alueelle toivotaan nyt uutta yrittäjää. Kyselijöitä on jo ollut.

Nuoret valloittavat Sallatunturin edullisella kausikortilla

Tero Määttä, Matias ja Johannes Hautajärvi, Aleksanteri Aska ja Antti-Akseli Pohtila istuvat tauolla rinnekahvilassa. Jokainen kertoo ostaneensa kausikortin kotitunturiin, ja mikäs oli ostaessa, kun hinta oli edullinen.

-Olen käynyt jo aiemminkin tänä talvena täällä laskettelemassa, Antti-Akseli kertoo rinteiden virallisena avajaisviikonloppuna joulukuun alussa.

Sallatunturissa nähdään tänä talvena entistä enemmän sallalaisia koululaisia. Kunta ja rinneyhtiö Kaunisharju Oy tarjoavat kaikille esikoululaisista lukiolaisiin kausikortin 20 eurolla. Lisäksi maksettavaksi tulee kuuden euron KeyCard -maksu. Etu normaaliin kausikorttihintaan verrattuna on 175 euroa, ja kortti tulee jopa päivälippua edullisemmaksi. Tarjous on voimassa koko talven ajan.

-On tosi hienoa, että kausikortin saa edullisesti. Nyt useammilla on mahdollisuus päästä laskettelemaan, sanovat lastensa laskettelua säännöllisesti rinteeseen juurella seuraavat **Jaana Rintala** ja **Heli Mäkitalo**.

Kunnanjohtaja Erkki Parkkinen toteaa, että kausikortti tarjottiin edullisesti, koska Sallan kunnassa pidetään tärkeänä

perheiden ja lasten sekä nuorten viihtyvyyttä.

-Lisäksi tämä vahvistaa paikakunnalle luontevaa liikuntamuotoa, kunnanjohtaja **Erkki Parkkinen** toteaa.

-On loistavaa, että voimme yhdessä tarjota tämän mahdollisuuden lapsille ja nuorille. Laskettelu yhdessä kavereiden kanssa on mitä parhaita liikuntaa, rinneyhtiön toimitusjohtaja

Kari Koskimaa sanoo.

Rinnekauden avajaisviikonloppuna tunturissa pidettiin myös Sallan Karhujen järjestämät FIS-kisat. Lisäksi Suomen Moottorikelkkailijat avasivat talvikautensa perinteisesti Sallassa.

Heli Mäkitalo (vas.) ja Jaana ja Aada Rintala.

Eeli-Juhana livari, Matias Hautajärvi, Miko Palosaari, Aleksanteri Aska, Antti-Akseli Pohtila ja Tero Määttä osallistuivat laskettelukauden avajaisiin.

Espanjalaiset löysivät Sallan

Sallan matkailun talvi näyttää erittäin hyvältä.

Matkailukoordinaattori **Paula Aspholm** kertoo, että Sallaan tulee muiden muassa brittejä, hollantilaisia, espanjalaisia, saksalaisia, ranskalaisia ja italialaisia. Myös venäläisten matkailu on hiljalleen elpymässä viime vuoden hiljaiselon jälkeen.

Sallan matkailussa on luotu viime vuosina markkinointiyhteyksiä useisiin maihin, ja työ kantaa nyt hedelmää esimerkiksi espanjalaisten ja saksalaisten osalta.

Tunturin majoituspaikat ovat olleet useiden vuosien ajan talvisesongin aikaan täynnä, ja uusille tasokkaille yöpymispaikoille on tarvetta.

Holiday Club rakentaa parhaillaan uusia majoitustiloja tunturiin hotelli Revontulen viereen. Ne valmistuvat ensi keväänä. Myöhemmin rakennetaan lisää huoneistoja. Yhtiö rakentaa tunturiin yhteensä 26 huoneistoa eli 156 petipaikkaa.

Sallassa rekisteröitiin viime vuonna noin 100 000 matkailijoiden yöpymistä.

TERTTU POHTILA

Sallan kunnan tulevaisuudesta

Kunnat vastaavat tulevaisuudessa osaamisen ja kulttuurin kehittämisestä, elinvoiman edistämisestä, elinympäristön kehittämisestä ja paikallisen identiteetin ja demokratian edistämisestä.

Tulevaisuudessa maakunnat vastaavat sosiaali- ja terveydenhuollon palveluista ns.sote-uudistuksen toteutuessa 1.1. 2019 alkaen. Lisäksi maakuntauudistuksen tehtävien ja vastuiden uusjako vaikuttaa monella eri tavalla kunnan rooliin, tehtävien toteuttamistapoihin, rahoitukseen, kuntajohtamiseen, kunta-

demokratiaan, henkilöstöön ja toimintatapoihin

Kuntien tulevaisuuteen vaikuttavat kuntalaisten tarpeita ja käyttäytymistä muuttavat globaalit trendit, esimerkiksi älykkään teknologian murros, ilmastonmuutos, väestöllinen ja alueellinen erilaistuminen sekä monikulttuuristuminen. Nämä haastavat kunnan toimintaa ja toimintatapoja.

Kunnan tulevaisuus on monin tavoin avoin ja sen roolit sekä toimintatavat ovat muuttumassa. Tulevaisuus on tekemisen ky-

symys. Jokaisessa kunnassa on vahvuuksia ja ominaisuuksia menestyvän kunnan tulevaisuuteen. Keskeistä on löytää itselle oikeat painopisteet ja sopivat toimintatavat. Menestyminen edellyttää omien vahvuuksien löytämistä ja strategista ja pitkäjänteistä päätöksentekoa.

Tulevaisuuden kunnalle on seitsemän erilaista roolia:

1. Sivistysrooli
2. Hyvinvointirooli
3. Osallisuus- ja yhteisörooli

4. Elinkeino- ja työllisyysrooli
5. Elinympäristörooli
6. Itsehallintorooli
7. Kehittäjä- ja kumppanirooli

Hyvinvoinnin edistäminen

Kunta edistää omalta osaltaan kuntalaisten hyvinvointia. Kunta tarjoaa mahdollisuuksia aktiiviseen ja hyvinvoivaan elämään turvallisessa ja viihtyisässä elinympäristössä. Kunnat huolehtivat

puhtaasta ja terveellisestä asuinympäristöstä sekä monipuolisista harrastusmahdollisuuksista.

Hyvinvoinnin edistämisen tehtävä on laaja ja edellyttää poikkihallinnollista yhteistyötä. Kuntalaisten hyvinvointi on yhteydessä koulutukseen, liikunta-, ruoka- ja kulttuuripalveluihin, kaavoitukseen, vesihuoltoon, ympäristön tilaan, liikennejärjestelyihin sekä moniin muihin kunnan hoitamiin tehtäviin.

Kunnan kumppaneita hyvinvoinnin edistämisessä ovat vapaaehtoiset, yhteisöt, järjestöt,

Lapin liiton työpajaan osallistuneet sallalaiset arvioivat, että kansainvälistyminen jatkuu, ja teknologia tuo mukanaan elämää helpottavia keksintöjä.

Kunnan suhteita KÄDET RISTISSÄ

Joukko sallalaisia ideoi marraskuussa – superkuun iltana – sitä, millainen Salla mahtaa olla tulevaisuudessa, ja millaisen haluamme kotipaikkakunnastamme rakentaa.

-Se, millä ainesosilla tulevaisuus toteutuu, riippuu pitkälti tekijöistä, joihin emme voi vaikuttaa. Näitä ovat valtionhallinnon toimet ja maailmanlaajuinen talous- ja muu tilanne, pohtii tilaisuuteen osallistunut sallalainen **Tuomo Haurunen**.

-Mutta meillä on kuitenkin oma vahva osuutemme tulevaisuuden tekemisessä. Jos kädet ristissä odotetaan tekemättä mitään, toiveet eivät toteudu, Haurunen sanoo.

Hänen mukaansa kuntalaisen

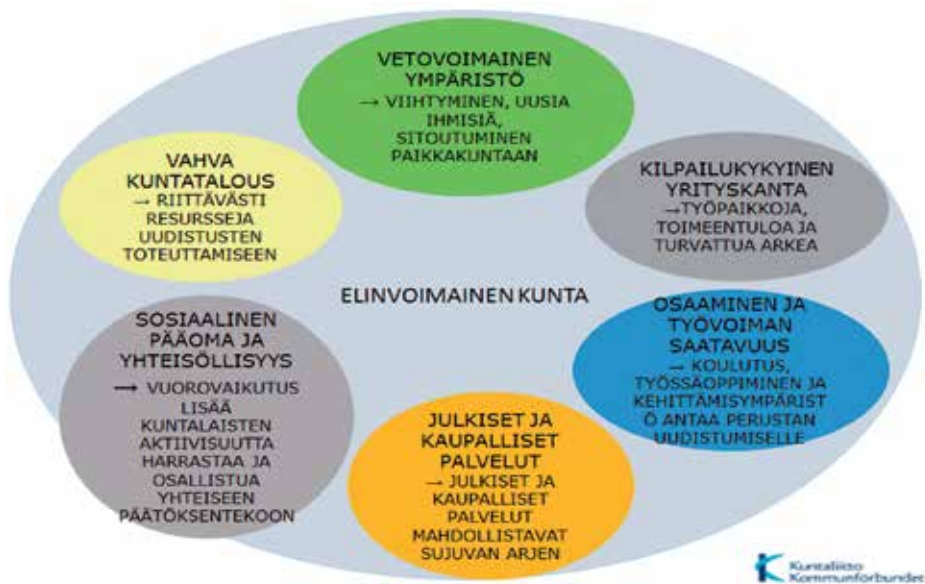
Kuntien tulevaisuuteen vaikuttavat kuntalaisten tarpeita ja käyttäytymistä muuttavat globaalit trendit.

yritykset ja seurakunnat. Kunnat tukevat erilaisia yhdistyksiä ja järjestöjä, jotka järjestävät kuntalaisille muun muassa aktiviteetteja ja tapahtumia.

Kunnan hyvinvointityön ja -tekojen kirkastaminen on tarpeen. Poikkihallinnollisen ja monialaisen yhteistyön lujittaminen, eri ammattiryhmien osaamisen vahvistaminen sekä hyvinvointia edistävän ympäristön luominen ovat seuraavina vuosina työn alla. Kunta koordinoi myös tulevaisuudessa toimia kuntalaisten hyvinvoinnin edistämiseksi alueellaan. Jatkossa kunta toimii mahdollistajana ja koordinoijana myös muiden toimijoiden hyvinvointitoiminnalle.

Kuntalainen, hänen tarpeensa ja hyvinvointinsa on kaiken tekemisen keskiössä. Yhteisöllinen välittäminen, turvallisuuden tunne ja ihmisten vaikuttamismahdollisuudet korostuvat. Kuntalaisten turvallisuuden tunne muodostuu liikennejärjestelyistä, rikollisuuden ehkäisemisestä, hyvästä ilmanlaadusta sekä elinympäristön puhtaudesta ja rauhallisuudesta. Turvallisuutta luovat myös riittävät ja laadukkaat palvelut, tietoturvalliset sähköiset palvelut, yhteisöllisyys ja turvaverkostot sekä turvallinen työympäristö.

MARJA MYLLYKANGAS

Elinvoimainen kunta

Elinvoima ilmenee muutoksena, uudistumisena ja vahvistumisena, kehityksenä ja kasvuna, lisääntymisenä ja vaurastumisena :

- » Kuntalaisten aktiivisuutena osallistua päätöksentekoon, harrastaa ja ottaa vastuuta omasta hyvinvoinnistaan sekä haluna rakentaa tulevaisuutta paikkakunnalle
- » Yritysten haluna ja kykyä kehittää toimintaansa
- » Yhteisöjen aktiivisuutena osallistua hyvinvoinnin rakentamiseen paikkakunnalla
- » Kunta omilla toimenpiteillään luo toimintaympäristöä kuntalaisten valinnoille sekä yritysten ja yhteisöjen toiminnalle
 - Vaikuttaa kuntalaisten valintoihin
 - Tukee yritysten ja yhteisöjen toimintaa kehittämällä toimintaympäristöä
 - Elinvoimaan liittyviä päätöksiä tehdään kaikissa kunnan toiminnoissa

MARJA MYLLYKANGAS

Tekstaripalsta vuonna 2030

Vanhan Sallatunturin avajaiset 6.12.2030. Jippii, kaikki rinteen. Toivoo rinneväki

Kunnan palveluissa tarjolla yksilöllisiä lähiruoka-aterioita, myös vegaaneille ja hyönteisten syöjille!

Kumppanibotit henkilöidään asiakkaan tarpeiden mukaan.

Syöttörobotit rikki! Ihanaa, elävä oikea ihminen tuli syöttämään. T. Höperö

Riettaan olio, taas vinkeä koko yön, kun se uikutti muka jotain verensokerin laskusta...

Mummit ja lapset ovat samassa hoitopaikassa / kerhossa, yhteiskytyi.

Kulttuuritalo vaatii laajennuksen, yleisömäärät kasvavat kansainvälistymisen myötä!

Rauha maassa, ihmisillä hyvä tahto. T. Ukkeli

Matkailun luksustuote on osallistua maatalon töihin.

Terveysmatkailu: mittaukset, työssä jaksaminen, fyysinen + henkinen + sosiaalinen näkökulma, ravitsemus.

Kiinalaisia opiskelijoita tulossa Sallan lukioon 30 opiskelijan ryhmä. Asuntotalo rakennetaan kansainvälisten kummien tuella.

Aurinkoenergiaa hyödyntävät materiaalit seinissä yms. Aurinkokennotuulimylly.

Sallan kunnan kaikki ajoneuvot ovat sähkökäyttöisiä. Ekologisuus rulettaa!

Kemijärven biosellutehdas tuo työpaikkoja, esim. puunkorjuu.

Mentiin mummon kaa yhesä hoitoon. Tänään oli teatteritunti. Kiva päivähoitopäivä. Meeri 5v ja Salme 70v.

Ihanaa, "Skypen" kautta pääsi konserttiin. Seuraavaksi oopperaan, jääkiekko-otteluun jne.

Tekstari: "Sallan vanhusten palvelutalo siirtyi hoivarobottikauteen. Asukas Tuomo Haurunen on erittäin tyytyväinen".

Luotava uusia – itsenäisenä

EI JÄÄDÄ ODOTTAMAAN

pitää pyrkiä vaikuttamaan niillä keinoilla, joita on käytössä. Kunnan historiasta nähdään, että yksittäisetkin ihmiset voivat vaikuttaa paljon. Pitää myös huolehtia siitä, että kunnalla on hyvät yhteydet maakuntaan silloin, kun sosiaali- ja terveyspalvelut siirtyvät sen järjestettäväksi.

Työpajassa aktiivisesti ideoita esittänyt **Heleena Airola** uskoo matkailun kehittämisen jatkuvan vahvana tulevinakin vuosina. Hän painottaa yritysten yhteistyötä, josta on kaikille hyötyä, esimerkiksi matkailu ja alktuotanto hyötyvät toisistaan.

-Sote-uudistuksen jälkeen lähialueiden ja samalla niihin liittyvien työpaikkojen täytyy säilyä Sallassa, Airola sanoo.

Uusien työpaikkojen syntyminen on tärkeää, jotta nuoret palaavat kotiseudulle. Myös kansainvälinen lukio on erittäin tärkeä.

Airola korostaa hyvän huolen pitämistä lapsista ja vanhuksista.

-On tärkeää, että Salla säilyy itsenäisenä. Kunta täyttää ensi vuonna 160 vuotta, ja uskon, että kyllä 200-vuotisjuhlaakin vielä tulee, Airola toteaa.

Kuntalaisten näkemykset esiin

Tulevaisuustyöpajan järjestäjinä toimivat Lapin liitto ja Sallan kunta. Maakuntaliitto järjestää vastaavia työpajoja kaikissa Itä-Lapin kunnissa. Aloite niiden

järjestämiseen tuli Itä-Lapin kuntayhtymältä. Tilaisuuksien avulla kerätään kuntalaisten näkemyksiä kunnan kehittämisestä. Tarkoituksena on valmistautua sote- ja maakuntauudistuksen mukanaan tuomiin muutoksiin.

Tilaisuuden osallistujat keksivät viestejä kuvitteelliselle vuoden 2030 tekstari-palstalle. Se eroaa nykypalstoista siinä, että pihojen jouluvaloista ei ole yhtäkään mainintaa, mutta muuten monet palstan asioista voivat hyvinkin olla totta 14 vuoden päästä. Päivän aikana keksittiin pari sataa tekstaria, ja ohessa on osa niistä.

TERTTU POHTILA

Autot ja koneet korjautuvat Aatsingissa

JARKKO HALUSI TYÖLLISTÄÄ ITSENSÄ

Aatsingin kylässä olevasta huoltohallista kuuluu työn ääniä. Asiakkaan mönkijä on kohotettuna nosturin varaan, ja haalareihin pukeutunut **Jarkko Alatalo** suorittaa lisävalojen asennusta varmoin ottein.

Sallan uusimman yrittäjän taival on lähtenyt mukavasti liikkeelle, ja huollettavana on ollut jo monenlaista pienempää ja suurempaa autoa ja konetta.

– Olen aina ollut kiinnostunut autojen ja koneiden kanssa värkkäämisestä, tuumaa Alatalo ja jatkaa, että monet tutut ovat tämän tienneet ja apua kyselleet.

Jo viitisentoista vuotta sitten syntyivät ensimmäiset ajatukset, että voisiko tässä olla mahdollisuus yrittäjäksi. Alatalo kävi monenlaisia metalli- ja konealan koulutuksia ja kursseja, joista on

ollut hyötyä.

– Kun sain lopulta myös autoasentajan paperit, ja työtä ei alalta tahtonut muutoin löytyä, menin kunnan elinkeinokoordinaattorin juttusille yritysideani kanssa.

Sallan kunnasta apua ja ohjausta

Alatalo kertoo saaneensa kunnasta sain tukea ajatuksilleen,

ja sieltä hänet ohjattiin saamaan lisäoppia yrittäjätaitoihin TE-toimiston järjestämään yrittäjävalmennukseen. Valmennuksen pystyi suorittamaan hyvin oman tietokoneen ääressä kotoa käsin, joten matkustustakaan Rovaniemelle ei tarvittu.

– Valmennuksen jälkeen sain kunnasta todella tärkeää apua liiketoiminnan suunnittelun ja laskelmien kanssa, ja siitä hom-

ma eteni pian starttirahan hakuun.

Myönteisen päätöksen jälkeen toiminta alkoi, ja myös alkuvaiheen koneinvestointeihin oli tukea haettavissa Pohjoisimman Lapin Leaderin kautta. – Se oli tärkeä asia, kun alkuvaiheessa kuitenkin on monenlaista pienempää ja suurempaa hankintaa tehtävänä, Alatalo kertoo yrittämisen aloittamisen vaiheita.

Asiakkaat löysivät yrityksen nopeasti

Jarkko Alatalo pyörittää yritystään kotitilallaan Aatsingissa. Vanhaan navettarakennukseen on tehty lämmin huoltohalli, ja toinen korkeampi huoltotila mahdollistaa myös suurempien koneiden huollot ja remontit. Pääasiassa asiakkaat ovat olleet lähialueen asukkaita ja yrittäjiä.

– Alkuun oli jopa yllätys kuinka hyvin asiakkaat löysivät, vaikka tieto on kulkenut lähinnä puskaradion kautta, hän iloitsee.

– Toki ainahan enemmänkin asiakkaita mahtuu, ja uskon, että niitä myös löytyy, kunhan tieto leviää, mutta markkinointiakin voisinkin ehkä hieman lisätä.

Suurempia yllätyksiä tuoreen

yrittäjän mukaan ei yrittämisessä ole vielä tullut eteen vaan asiat ovat toistaiseksi menneet suunnitelmien mukaan.

MIKKO NIEMELÄ

Sallan kunnan elinkeinopolitiikan painopisteiksi on määritelty Sallan kuntastrategiassa:

- 1) Matkailu
- 2) Kaivannaisteollisuus
- 3) Lähialueyhteistyö
- 4) Maa- ja metsätalous

Elinkeinoitoimi tarjoaa makutonta neuvontaa ja ohjausta Sallassa toimiville tai Sallaan sijoittumista suunnitteleville yrityksille, sekä aloittaville yrittäjille.

Sallan kunta voi myöntää taloudellista tukea uuden tai olemassa olevan yrityksen toimitilojen perustamis-, laajennus tai kehittämisinvestointeihin liittyviin alustavien suunnitelmien tekoon elinkeinon kehittämisen tehostamiseksi luodun toimintamallin mukaisesti (KV 29.4.2015 § 16).

Sain kunnasta todella tärkeää apua.

Jarkko Alatalo huoltaa ja korjaa muun muassa autoja, kelkkoja, mönkijöitä ja pienkoneita, joiden lisäksi hän suorittaa myös suurempien koneiden remonteja.

Sesongin ulkopuolelle haetaan kiinalaisia matkailijoita

Itä-Lapissa on herätty kiinalaisten kasvavaan matkustusintoon Suomeen ja Pohjoismaihin. Kesän aikana Itä-Lapin alueella toteutettiin esiselvityshanke Kiinasta kasvua sesongin ulkopuolelle, jossa kartoitettiin kyselytutkimuksella suoraan kiinalaisilta matkanjärjestäjiltä millaisia tuotteita, palveluita ja elämyksiä he asiakkailleen etsivät.

AliTrip tuo kymmeniä tuhansia matkailijoita Rovaniemelle, ja kiinalaiset ovat eniten kasvava matkailijaryhmä niin Suomessa kuin koko maailmassa.

Sallassa ja Pyhällä järjestetyt Kiina-seminaarit toivat tutkimuksen lisäksi tärkeää tietoa alueen toimijoille kaupallisen yhteistyön aloittamiseksi. Seminaarien yhteydessä saatiin myös useita matkanjärjestäjiä alueelle tutustumaan, joten heille saatiin omakohtaista kokemusta palvelutarjonnasta ja mahdollisuuksista matkapakettien rakentamiseen. Jatkoneuvottelut kiinalaisten matkailijoiden saamiseksi Itä-Lappiin on aloitettu.

Kiinalaiset eivät viivy pitkään

Erityisesti revontulet ja joulupukki ovat vetovoimatekijöitä

Kiinassa, samoin kuin muuallakin Aasiassa. Muidenkin monipuolisten ja laadukkaiden matkailupalveluiden toki katsotaan olevan olennaisena osana toimivaa matkapakettia.

Tutkimuksen perusteella tärkeitä ovat myös käsinkosketeltavat muistot matkasta, erilaiset todistukset ja diplomit, joita runsaiden valokuvien kera esitellään tutuille ja sukulaisille ja jaetaan sosiaalisessa mediassa.

Kiinalaiset yleensä sijoittavat

Lapin osaksi Pohjoismaita koskevaa matkaa, ja vain harvoin viipyvät yhdessä kohteessa useita vuorokausia. Pohjoisen puhdasta luontoa arvostetaan ja Lappia pidetään erityisesti luontomatkakohteena.

Kiinalaiset harvoin viipyvät yhdessä kohteessa useita vuorokausia.

Sallalaiset yritykset esittelivät toimintaansa kiinalaisille matkanjärjestäjille Poropuistossa.

Sallaan lisää majoituskapasiteettia

Samalla kun kiinalaisten matkailijoiden määrä kasvaa, myös kiinalaisten sijoittajien kiinnostus Suomeen ja Lappiin on lisääntynyt. Lapin suurten biojalostamoinvestointisuunnitelmien varjoon on jäänyt, että myös ensimmäiset kiinalaiset matkailusijoitukset ovat lähteneet liikkeelle Rovaniemeltä.

Sallan kunta pyrkii myös omalta osaltaan edesauttamaan majoitusinvestointien lisääntymistä muun muassa hotellitonttien markkinointia tehostamalla yhdessä Invest in Lapland -hankkeen kanssa. Sen tavoitteena on edesauttaa ja hankkia suoria ulkomaisia investointeja sekä edistää kansainvälisten ja kansallisten yritysten sijoittumista Lappiin.

MIKKO NIEMELÄ

Matkailu tuo lisätuloja maatalouteen

– **Lampaiden laskeminen** käy työstä, toteavat maatalousyrittäjät **Raisa Korpe-la** ja **Aarne Aatsinki** Sallan Aatsingin kylästä, eikä kyse ole vitsistä. – Syksy menee karhujen kanssa, mutta teuraaksi lähtee aina osa lampaista, jos niitä on karhuilta jäänyt.

Villa vaihdetaan lankoihin ja liha myydään suoraan asiakkaille, mutta osa jätetään omaan käyttöön.

Maisemanhoitotöihin kasvatettavien lampaiden lisäksi Sallan kunnan vuoden maaseutuyrittäjinä palkitut veljekset **Lasse** ja **Aarne Aatsinki** viljelevät maata, sillä rehua tarvitaan talveksi myös poroille. Molemmat ovat poromiehiä, kuten jo useat sukupolvet

ennen heitä.

Maatalousyrittäjiksi he ryhtyivät vuonna 2001, kun oli aika tehdä sukupolvenvaihdos, mutta pelkästään maataloudella ei toimeentuloa perheelle saa.

Sesonki alkuun Sallan joulunavauksesta

Sallan joulunavaus ensimmäisen adventin aattona aloittaa sesongin, joka päättyy vasta maaliskuussa. – Tänä päivänä laitoin ensimmäistä kertaa reet, ja näyttää, että alkanut kausi on Poropuistossa vilkas, ettei tarvitse kotona aikaansa viettää, Aarne Aatsinki laskee.

Nuorempi polvi har-

joittelee vanhempiensa opastuksessa muun muassa ajamista ja asiakkaiden palvelua, kuten porotkin. – Ajoporoja on parikymmentä, mutta lisäksi on oppiporoja, hän kertoo ja jatkaa, että opettaa joka vuosi uusia poroja vetämään rekiä, mutta eläimet oppivat myös toisiltaan.

Lasse Aatsinki kertoo aloittelevansa seitsemättä kautta Sallatunturin tuvilla sesonkioppaana ja latukoneen ohjaimissa. Poromiehenä Aatsinki ei tänä päivänä näe eroa euroista, että tulevatko ne poroista, maataloudesta vai matkailusta. – Ainakin eilen vielä kaupassa kelpasi kaikki.

KATJA PALMQVIST

Vakituisia työntekijöitä vuoden sallalaiseksi yritykseksi valitussa Kuljetus A & N Parkkinen Ky:ssä on seitsemän, kertoo yrittäjä Ari Parkkinen.

Ari Parkkinen ratin takana yli 35 vuotta

– **Kuljetusyrittäjältä vaa-**ditaan monipuolisuutta, uskoo hautajärveläinen Kuljetus A & N Parkkinen Ky:n yrittäjä **Ari Parkkinen**.

Samasta pihapiiristä löytyykin kolmen sorakasettiyhdistelmän lisäksi kaksi puutavaran kuljetusautoa, pyöräkuormaaja ja erilaista alan kalustoa.

– Yrityksen perustaja, isäni, ajoi 30 vuotta, Parkkinen kertoo ja lisää, että itse aloitti työt 17-kesäisenä eli 35 vuotta sitten.

Perhe tukena yrityksessä

Sairaus pysäytti kiireisen yrittäjän noin vuosi sitten

useaksi kuukaudeksi, mutta nyt mennään eteenpäin, ja kun valinta Sallan vuoden yritykseksi julkistettiin oli hänellä syytä tyytyväisyyteen. Valinnan tekee vuosittain Sallan yrittäjät.

Isän poismeno isänpäivän aattona oli raskas kokemus, mutta kolmesta lapsesta kaksi on mukana yritystoiminnassa, joten tulevaisuutta kannattaa suunnitella.

Talven tulo tuo auraustyöt, kun kesällä ajetaan soraa, hiekkaa ja muita maa-aineksia. Puoliso Tarja työskentelee vielä toistaiseksi muualla, mutta tekee toimistotyöt ja hakee tarvittaessa varaosiakin. Nuorin tytär Netta on logistiikka-

” Kolmesta lapsesta kaksi on mukana yritystoiminnassa.

alalla ja aloitti joulukuussa työharjoittelun. Poika Niko on ollut jo usean vuoden ajan yritykselle töissä, ja siirtyi puutarvan ajoon. Noora valitsi matkailualan ja valmistuu vuoden kuluttua Kainuun ammattipolustosta.

KATJA PALMQVIST

” Nuorempi polvi harjoittelee vanhempiensa opastuksessa.

– Näin alkukaudesta otetaan varimmat porot mukaan, kertovat Sallan maatalousyrittäjinä palkitut veljekset Lasse ja Aarne Aatsinki.

Uusi valtuusto aloittaa tammikuussa SALLAN METSÄNHOITOYHDISTYKSESSÄ ÄÄNESTETTIN

Sallan metsänhoitoyhdistyksen valtuustovaaleissa marraskuun lopulla valittiin neljäksi vuodeksi 15 valtuutettua:

1. Kairala Heikki	85 ääntä
2. Leinonen Tarmo	61 ääntä
3. Harju Raimo	57 ääntä
4. Sipola Jarkko	44 ääntä
5. Sakari Salmijärvi	39 ääntä
6. Uutela Esa	34 ääntä
7. Pajari Mikko	30 ääntä
8. Leskinen Veikko	30 ääntä
9. Arola Hannu	28 ääntä
10. Harju Teemu	26 ääntä
11. Schroderus Jouni	26 ääntä

12. Kangas Pekka	24 ääntä
13. Aska Pertti	20 ääntä
14. Myllykangas Antero	20 ääntä
15. Leskinen Marita	19 ääntä

Varavaltuutetuiksi valittiin:

1. Mattila Unto	18 ääntä
2. Aska Markku	15 ääntä

Äänensä antoi Sallassa 576 metsänhoitoyhdistyksen jäsentä eli äänestysprosentti oli 54.

Ainoana naisehdokka-

na Marita Leskinen sai 19 ääntä ja tuli valituksi.

– Metsästystä, kalastusta ja metsänhoitoa harrastavat toki naisetkin, mutta vali-

tettavan vähän naisia näkyneiden tahojen päätöksenteossa, Leskinen tietää.

Hänen mukaan nykyäänä yhä kasvava joukko nuorista metsänomistajista on naisia.

– Uskoisin että naisten mukanaolo toisi erilaista näkökulmaa ja ideoita tulevaisuuden metsänhoitoon.

Koulutuksilla ja naisille suunnatuilla metsäpäivillä maastoon saisi varmaan

yhä useampia naisia mukaan osallistumaan oman metsän hoitoon sekä toimimaan myös laajemmin metsiemme parhaaksi.

Seurakuntatalo remontissa kevääseen saakka

Salaojittamisella aloitettiin Sallan seurakuntatalon peruskorjaus lokakuussa. Alkutilvesta pintavedet on jo saatu johdettua imeytyskenttään, ja sisätiloissa on aloitettu muutostyöt.

– Talolle tehdään vaalesokkelin kengitys, kertoo kirkkoherra **Antti Kettunen**. Työt etenevät niin, että alajuoksu poistetaan ja runkotolpat katkaistaan noin 30 sentin korkeudelta, kunhan rakennus on ensin tuettu hyvin. Uusi sokkeli muurataan, tolpat tuetaan sokkeliin, avatut seinät eristetään ja levytetään.

– Tämä rupesi olemaan laitimmainen aika tälle remontille, Kettunen toteaa ja jatkaa, että peruskorjaukseen on seurakunnassa varauduttu pahimman mukaan.

Vanhat kosteusvauriot todettiin pieniksi, mutta uusien ehkäisemiseksi myös terassin katto uusitaan ja sen kaltevuutta lisätään, jotta lumi ja jää poistuvat katolta tehokkaammin kevään koittaessa.

Palvelut samaan rakennukseen

Suunnitelmia seurakuntatalon peruskorjausta varten on tehty jo kymmenen vuoden ajan, sillä aika on

Työnjohtaja Reijo Nurmikumpu (vas.) ja kirkkoherra Antti Kettunen uskovat, että aikataulussa pysytään seurakuntatalon peruskorjauksen edetessä talven aikana.

ajanut ohi vuonna 1980 valmistuneen rakennuksen. Lämpö-, vesi-, ilmastointi- ja automaatiojärjestelmien uusiminen tehdään kerralla, joten talon välipohjaan pitää rakentaa lisätilaa erilaisille putkille ja koneille.

– Seurakuntasali pysyy saman kokoisena kuin ennenkin, ja kirkkoherranviraston tarvitsemat tilat rakennetaan siipeen, jossa on ollut vahtimestarin asunto, Kettunen kertoo.

Lähitulevaisuuden seu-

rakunnan suunnitelmissa on saada vanha, kivistä vuonna 1950 rakennettu, Kinttalanpolun varressa sijaitseva virastopappila myyntiin ja kaupaksi, sillä se on hyvässä kunnossa.

Sallan, Suomen ja reformaation merkkivuosi

Rakennustöitä seurakuntatalossa tehdään talven ajan, ja alkukesästä päästään pihatöiden kimppuun. Ensi

vuonna, ensimmäisenä adventtina, Sallan seurakunta viettää 160-vuotisjuhlaa. – Juhlimme pienimuotoisesti. Seurakuntatalon peruskorjaus on noin 1,5 miljoonan euron hanke.

Ensi vuonna juhliitaan myös luterilaisen uskonpuhdistuksen 500-vuotista historiaa ja Suomen sataa vuotta.

– Seurakunnan omat tilaisuudet pidetään remontin ajan kirkon vanhassa seurakuntasalissa, ja muistotilaisuuksiin löytyy korvaavia tiloja, Kettunen tietää.

Sallan seurakunta omistaa useita rakennuksia, sillä kirkon, seurakuntatalon ja kirkkoherranviraston lisäksi seurakunnalla on Kursun ja Hautajärven kirkot ja siunauskappeli.

KATJA PALMQVIST

Apteekki löysi hyvän paikan Erätulen yhteydestä

Apteekki muutti S-market Erätulen yhteyteen, entisiin Nordea-pankin tiloihin marraskuussa. Apteekkarit **Jukka Hujanen** mukaan uudesta liikepaikasta on tullut asiakkailta hyvää palautetta, ja erityisesti hyviä paikoitustiloja on kiiteltu. Myös liikuntaesteisten on nyt entistä helpompaa asioida apteekissa.

Aukioloajat pitenevät muuton yhteydessä tunnilla. Nyt apteekki on auki arkisin 8.30-18 ja lauantaisin 10-15.

–Jatkossa apteekki on avoinna myös joinakin juhlapäivinä. Tiedotamme niistä päivistä erikseen, Hujanen kertoo.

Koillismaan Osuuskauppa remontoit ja laajensi tiloja kesällä, ja apteekilla on nyt käytössään 170 ne-

liötä. Se on tiloissa vuokralaisena.

Sallan kunta ja apteekki ovat viime aikoina lisänneet yhteistyötään. Apteekki järjestää kunnan hoivayksikköjen asukkailla koneellista lääkkeiden annospussijakelua. Annosjakelun piirissä olevien asiakkaiden määrä kasvaa jatkuvasti. Järjestely säästää hoitajien työaikaa muuhun hoitotyöhön.

Venäläisten suosima ostospaikka

Muuton myötä lääkkeiden valmistus loppui Sallassa.

–Muutos ei ole suuri, sillä lääkkeitä valmistettiin keskimäärin kerran kuukaudessa, Hujanen kertoo.

Keskeiselle paikalle muuton tarkoitus on palvel-

Annosjakelu-asiakkaiden määrä kasvaa jatkuvasti.

la entistä paremmin myös matkailijoita, niin kotikiin ulkomaisia. Menneinä vuosina Sallan apteekissa kävi usein venäläisiä matkailijoita, ja nytkin heitä käy silloin tällöin.

–Venäläiset luottavat suomalaisten lääkkeiden korkeaan laatuun, ja myös kosmetiikkatuotteissa he uskovat tasokkaimpien tuotteiden löytyvän apteekista, Hujanen kertoo.

TERTTU POHTILA

Sonkajärveltä kotoisin oleva Jukka Hujanen on asunut Sallassa pian 20 vuotta. Hän on toiminut Sallan apteekkarina viime vuoden keväästä lähtien.

Ensi vuosi on va. sosiaali- ja terveystoimen johtaja Annukka Marjalan mukaan lasten ja lapsiperheiden vuosi, ja tavoitteena onkin saada kokoaikainen lapsiperhetyöntekijä ja neuvolaan kokoaikainen perhetyöntekijä.

Sallassa valmistaudutaan soten muutokseen

Lähipalvelut säilyvät Sallan kunnassa sosiaali- ja terveystoimen eli soten astuessa voimaan 1.1.2019. Muutoksiin on oltava valmiina, jotta palvelut pystytään tarjoamaan kaikille kuntalaisille.

Keväällä va. sosiaali- ja terveystoimen johtajana aloittanut **Annukka Marjala** lähtee siitä, että ihmiset haluavat lähitulevaisuudessa asua Sallassa ja tarvitsevat erilaisia palveluja. Haasteita asettavat ikäihmisten määrän kasvu, mutta myös jatkuvasti paisuvat sote-menot.

– Olen pyytänyt eri yksiköiden esimiehiltä talousarviota, sillä uskon, että he tietävät parhaiten mitä heillä tehdään ja mihin toiminta tähtää.

Lakisääteisiä tehtäviä sosiaali- ja terveystoimella on paljon, joten kustannusten hallitseminen on hyvin vaikeaa. Palveluiden järjestäminen on vielä muutaman vuoden kuntien vastuulla, ja tämän ajan Marjala aikoo käyttää tehokkaasti, jotta Sallassa ollaan valmiita suureen muutokseen.

Maakunta astuu kunnan saappaisiin

Sote-menot ovat nousseet Sallassa joka vuosi, ja kulle vuodelle on budjetoitu noin 21,9 miljoonaa euroa.

Marjala uskoo, että säästöjä onnistutaan saamaan, mutta se vaatii esimerkiksi

kriteerien yhtenäistämistä maakunnan tasolle ja palvelurakenteen muokkamista kohti valtakunnallisia suosituksia.

Maakunta päättää julkisten palveluiden yhtiöittämisestä ja kilpailuttamisesta kahden vuoden kuluttua, joten kaikkien nykyisten työntekijöiden työnantaja vaihtuu. Tukipalveluissa tämä koskee niitä, joiden tehtäväkuvasta puolet on soten piirissä.

– On kuitenkin muistettava, että kunnalla on myös yhteiskunnallisia velvoitteita työnantajana, Marjala sanoo ja lisää, että julkisen puolen saa toimimaan yhtä tehokkaasti kuin yksityisen puolen, mutta kuka ottaisi vastuulleen vaikkapa vajaakuntoisten työllistämisen?

Puolet kunnan työntekijöistä sotessa

Sosiaali- ja terveystoimella Sallassa työskentelee noin 200 vakituista ja noin 50 määräaikaista työntekijää, mikä on puolet kunnan työntekijöistä. – Kaikkien tehtäväkuvat eivät säily ennallaan, sillä työpaikka ja työn sisältö saattavat muuttua, hän myöntää, mutta lisää, että ei usko irtisanomisiin, sillä eläköitymisen kautta työntekijöiden määrä laskee lähivuosina.

Toimeentulotuen myöntäminen siirtyy vuoden alussa kunnalta Kelalle. Kunnalle jää edelleen taylor-

dentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen myöntäminen. – Asiakkaan on ensin asioitava Kelassa, Marjala muistuttaa.

Muutoksia tehdään lähivuosina muun muassa tukemalla mielenterveyskuntoutujien omatoimisuutta purkamalla yöhoitoa. Lääkkeiden annosjakeluun siirtyminen puolestaan vapauttaa työntekijöitä hoitotyöhön myös ikäihmisten piirissä.

Yli 75-vuotiaiden määrä kunnassa on suuri, ja heistä enää harvempi kuin joka kymmenes asuu laitoksessa. Viisi vuotta sitten luku oli lähes 8,5-kertainen. – Meillä on jo nyt kokemusta palveluiden tuottamisesta suurelle joukolle ikäihmisiä, kun monissa Suomen kunnissa tähän tilanteeseen päädytään vasta muutaman vuoden kuluttua, Marjala kertoo.

Kotihoitoa on lisätty, ja huhtikuun alussa käyttöön otettu palvelusetelijärjestelmä kerää vielä käyttökokeuksia. Kunta kustantaa määrätyn perustein setelin, jolla voi ostaa tarvitsemansa palvelun julkiselta tai yksityiseltä puolelta. – Kotihoitosopimukset tehdään määräaikaiksiksi, sillä asiakkaan elämäntilanne muuttuu, Marjala muistuttaa. Tavoitteena on hänen mukaansa oltava tasapuolisuus palveluita myönnettäessä.

KATJA PALMQVIST

VALTUUSTO HYVÄKSYI 8.12.

Uusi hallintosääntö valmistuu keväällä

Uusi kuntalaki edellyttää hallintosäännön päivittämistä, ja siinä on huomioitu sote-palveluiden siirtyminen maakunnalle kahden vuoden kuluttua. Sallassa kunnanvaltuusto hyväksyi uuden toimialajon ja luottamushenkilöorganisaation mallin vuoden viimeisessä kokouksessaan torstaina 8.12.

– Hallintosääntö jää valmistuttuaan ainoaksi säännöksi, ja nyt alkaa se todellinen työ eli hallintosäännön kirjoittaminen, sanoo hallinto- ja kehittämis-

johtaja **Pekka Huhtala**.

Hallintosääntö voimaan 1.6.2017

Kunnanvaltuuston alaisuudessa toimivat harvemmin kokoontuvat tarkastus- ja keskusvaalilautakunnat sekä kunnanhallitus, missä jatkossakin istuu yhdeksän jäsentä. Lisäksi asioita valmistelevat henkilöjaosto ja elinvoimajaosto.

Lautakunnista sivistystoimi yhdistyy sosiaali- ja terveystoimen kanssa hyvinvointipalvelulautakunnaksi, jolla on jatkossa paljon asioita käsiteltävänä. Sote-palvelut kuuluvat lautakunnalle 1.1.2019 saakka. Tekninen lautakunta käsittelee jatkossakin noin 60–70 asiaa vuodessa.

Hallinto-, talous- ja elinvoimajärjestelmä toimii kunnanhallituksen alaisuudessa, kun tekniset ja sivistyspalvelut ovat lautakuntien alaisuudessa. Lisäksi toimenpiteiden käsittely tapahtuu erillisessä lupa- ja valvontalautakunnassa.

Sosiaali- ja terveystoimen palveluorganisaatio

Sallan kunta • Postipolku 3 • FI-98900 SALLA
sallan.kunta@salla.fi • www.salla.fi

PERUSTERVEYDENHUOLTO:
terveysneuvonta, hammashuolto, vastaanotto toiminta, täydentävät palvelut, akuutti- ja kuntoutusosasto, mielenterveys

HALLINTO:
sosiaali- ja terveystoimen lautakunta, sosiaali- ja terveystoimisto

VANHUS- JA VAMMAISTYÖ:
vanhustenhuolto, kotihoito, omaishoidontuki, vammaisten perhehoito, kehitysvammahuolto

SOSIAALITYÖ:
sosiaalityö, toimeentuloturva, ehkäisevä sosiaalityö, vammais- ja lastensuojelu, lastenvalvojan tehtävät

HOIVA- JA HOITOTYÖ:
Hoiva- ja hoitoyksiköt: Kotikulta, Hilla, Kinttalakoti, Sallan Palvelukoti, Hopeaharju, kotihoito, vastaanottopalvelut, akuutti- ja kuntoutusosasto, toimintakeskus

ERIKOISSAIRAANHOITO:
erikoissairaanhoito

Sallan sosiaali- ja terveystoimi 31.12.2018 saakka.

Kahdeksaluokkalaiset Jessica Rintala (vas.) ja Milana Salla harjoittelivat kotitaloustunnilla pikkupullien leipomista.

Kahdeksaluokkalaiset Sonja Saariniemi, Inka Aatsinki, Veera Vuonnala ja Aada Kunnari kertovat käyttävänsä kotitaloudessa oppittuja taitoja jouluna leipomalla muun muassa pipareita ja joulutorttuja. Suunnitelmissa on jopa piparkakkutalon valmistaminen ja kokoa-

Uusi opetussuunnitelma toi väliarvioinnit oppimisen avuksi

Itsenäisyyspäivän juhla toimi lähtölaukauksena Sallan koulujen yhteiselle Suomi 100 -juhlavuodelle. Syksyllä alakoulussa ja lukiossa käyttöönotettu uusi opetussuunnitelma nostaa esille esimerkiksi monialaista osaamista, suunnittelun ja arvioinnin tärkeyttä oppimisessa, mutta myös sitä, että eri-ikäiset voivat tehdä yhdessä asioita ja oppia.

– Oppilasryhmät työskentelivät aiheita yhdessä eli opettajat eivät tuota valmiita ajatuksia, Kirkonkylän koulun johtaja **Jenni Tervo** selvittää.

Tavoitteena on opetella ensi vuoden aikana esimerkiksi kansakuntamme kehitystä urheilussa, taiteissa ja elinkeinoissa. – Pienin askelin mennään, sillä tämä on myös opettajille oppimisen paikka, toteaa Sallatunturin koulun johtaja **Outi Kettunen**.

Yläkoulussa uuteen opetussuunnitelmaan siirrytään oppiaineiden osalta ensi syksynä seitsemänneltä luokalta lähtien.

Kädentaitoja tarvitaan tulevaisuudessa

Koulukeskuksen kotitalou-

den luokassa vs. kotitalouden lehtori **Susanna Jusila** opastaa hiivataikinan valmistuksessa kahdeksaluokkalaisia. Koululaiset **Sonja Saariniemi, Inka Aatsinki, Veera Vuonnala** ja **Aada Kunnari** täyttävät arviointilomaketta, sillä tehtävänä on arvioida toisen taitoja ja valmiuksia taikinan valmistuksesta valmiisiin leivonnaisiin.

Syksyllä kotitalous aloitettiin ensimmäistä kertaa kuudesluokkalaisten kanssa. Jussilan mukaan motivaatiota on löytynyt ja tavoitteena on kevääseen mennessä oppia asioita myös siivouksesta ja tekstiilihuollosta.

Lukion johtaja Leena Hautajärvi uskoo, että arjen taitojen harjoittaminen nuoresta asti vähentää uusavuttomuutta.

– Kädentaitoja tarvitaan tulevaisuudessa, ja käsillä tekeminen vaikuttaa suoraan aivoihin, Kettunen sanoo. Tervon mukaan käsikirjoittaminen vähenee koko ajan, joten käsitöiden tekeminen harjaannuttaa lapsia ja opettaa arjen taitoja. – Uudessa opetussuunnitelmassa ei eritellä käsityötä tekstiili- ja tekniseen työhön, vaan pyritään oppimaan tiettyjä asioita.

Tästä esimerkkinä puusta tehty kantolaite, johon tehdään kankaasta pehmuste. Eri materiaalien työstäminen ja yhdistäminen on haasteellista, sillä poran ja sahan lisäksi on osattava käyttää vaikkapa ompelukonetta ja saumuria.

Yhteiset tilat virittävät yhteistyöhön

Kolmen koulun toimiminen osittain samoissa tiloissa on tuonut uutta näkökulmaa opettajille. – Sitä oppii kunnioittamaan

Kahdeksaluokkalainen Jutta Kostamovaara sovelsi pullataikinan ohjeita ja valmisti pitkoja.

” **Kädentaitoja tarvitaan tulevaisuudessa, ja käsillä tekeminen vaikuttaa suoraan aivoihin.**

toisen työtä eri tavoin, kun esimerkiksi näkee, että minkälaista on vaikkapa toimiminen pienten kanssa, Hautajärvi kertoo.

Koteihin uusi opetussuunnitelma on tuonut oppilaiden mukana väliarvioinnit, jotka valmistuvat loka-marraskuun ja maaliskuuhun vaihteissa. – Arviointi ohjaa oppimista, jotta lapsi tai nuori ymmärtää, että mihin hänen on pyrittävä, jotta pääsisin johonkin arvosaunaan, Hautajärvi tiivistää.

Vilman kautta on tiedotettu asiasta vanhemmille ja huoltajille, ja syyslukukaudella aihe oli esillä kodin ja koulun päivänä.

Välitodistukset jaetaan koululaisille alkaneen viikon tiistaina 20.12., jonka jälkeen päästäänkin hyvin ansaitulle joululomalle. Koulutyö Sallassa jatkuu loppiaisen jälkeen maanantaina 9. tammikuuta.

Teksti ja kuvat:
KATJA PALMQVIST

Sallan koulukeskuksessa toimii:

Kirkonkylän koulu (1.–6. luokat)
johtaja Jenni Tervo
(sijaisena Birgitta Ikkäläinen 8.12.2016 alkaen)

Sallatunturin koulu (7.–9. luokat)
johtaja Outi Kettunen

Sallan lukio
johtaja Leena Hautajärvi

Oppilaita koulukeskuksessa yhteensä noin 270. Opettajia ja muuta koulujen henkilökuntaa on noin 40.

80-vuotias Sallan yhteismetsä sitkeydellä menestykseen

– Sallan kunnan ja Sallan yhteismetsän historia kulkee käsi kädessä, toteaa 80-vuotiaan Sallan yhteismetsän historiikin kirjoittanut toimittaja **Erkki Hautala**.

Molemmille kovan kasvun ja kehityksen aikaa oli 1960-luku, jolloin esimerkiksi muodostettiin yhteismetsän 25 000 hehtaarin vastikealue Naruska- ja Tenniöjokien vesistöalueelle ja saatiin metsätalokorvausta rajan taakse jääneistä metsistä.

– Metsätaloutta päästiin harjoittamaan vasta tuolloin, sillä sodan jälkeen rajan taakse jäi kunnasta puolet, joista yhteismetsän maita noin 10 000 hehtaaria, Hautala luettelee ja jatkaa, että lisäksi siirtoväen asuttamiseen otettiin 20 000 hehtaaria.

Yhtiötä ei ole päästetty niskan päälle

Ensimmäiset yhteismetsät perustettiin maahamme 1800-luvulla, mutta Pohjois-Suomessa isojoon valmistelut päättyivät vasta vuonna 1917. Seuraavien kymmenen vuoden aikana vahvistettiin verollepanopäätökset, ja Kuolajärven

Sallan yhteismetsä 1936–2016-historiikin kirjoittaminen oli Pahkakummussa asuneelle ja koulunsa käyneelle **Erkki Hautalalle** mieluista tehtävää. – Aihe oli mielessä yötä päivää, hän muistelee. Historiikkeja Hautala kertoo tehneensä muun muassa paikallisille yhdistyksille ja Sallan kunnalle yhteensä puolenkymmentä. Juontaja **Pirjo Havia** tiedusteli 26. marraskuuta pidetyssä juhlassa yhteismetsän vuosikymmenistä.

yhteismetsän ohjesääntö vahvistettiin Oulun läänin maaherranvirastossa 10.9.1934.

Ensimmäinen metsätaloussuunnitelma Sallan yhteismetsälle valmistui 15.5.1936, josta katsotaan toiminnan alkaneen.

– Hallinnossa on eri vuosikymmeninä toiminut

paljon maallikkoja, eikä Sallassa ei ole päästetty yhtiötä niskan päälle eli ei ole myyty liian halvalla, Hautala kertoo. – Parhaiten alun vuosikymmeniä Sallan yhteismetsässä voisi kuvailla sanalla sitkeys. Ilman sitä, emme olisi tässä tilanteessa juhlimassa 80-vuotiasta yhteismetsää.

Kestävä metsätalous tärkein tehtävä

Lisämaan hankintaan ryhdyttiin 70-luvulla, ja viime vuosina maita on hankittu 1 000– 2 000 hehtaaria vuodessa. Pääpaino on vaihdossa, jolloin tila vaihdetaan osuuksiin. Osuuk-

sille maksetaan vuosittain verovapaata ylijäämää.

Sallan yhteismetsän pinta-ala oli viime vuoden lopulla 64 360 hehtaaria, ja se on toiseksi suurin Kuusamon jälkeen. Osakkaita oli 1 539, joten tilojen määrä on kolminkertaistunut kahdeksassa vuosikymmenessä.

” **Ensimmäinen metsätaloussuunnitelma valmistui 15.5.1936**

Hoitokunnan kokoa pienennettiin 2000-luvulla, jonka jälkeen toimintaa terävöitettiin, laadittiin muun muassa riskienhallintasuunnitelma ja nostettiin hakkuumääriä. Kestävän metsätalouden harjoittaminen on Sallan yhteismetsän tärkein tehtävä.

Yhteismetsä työllistää seudulla noin 22 henkilöä, sillä esimerkiksi maanmuokkaukset, teiden rakentamiset ja kunnostusojitukset hoidetaan paikallisten yrittäjien kautta. Hakkuissa on mukana 2,5 koneketjua, ja kuljetukset hoidetaan kolmen eri yrittäjän kalustolla.

Teksti ja kuvat:
KATJA PALMQVIST

Lähde: Hautala, Erkki (2016): Sallan yhteismetsä 1936–2016. Erweko Oy, Oulu.

Hyvinhoidettu metsä on arvokas perintö

Aaro Hautajärvi, Sallan Niemelän kylästä, on yhtä vanha kuin Sallan yhteismetsä. Hän syntyi vuonna 1934, kun Kuolajärven yhteismetsän ohjesääntö vahvistettiin. Osakkaana hän on Sallan yhteismetsässä ollut pitkään, mutta omien metsien vaihto yhteismetsän osuuksiin saatiin päätökseen vasta alkutalvesta.

– Vaikea paikka jakaa, hän toteaa vakavana. Metsäomaisuuden siirtäminen neljälle lapselle vaati hänen mukaansa suuren määrän paperityötä, sillä verottaja haluaa myös omansa. Tasapuolisuus on kuitenkin tavoitteena, ja yhteismetsäosuuksien jakaminen on helpompaa kuin palstojen.

– Lohdutukseksi jätin itselleni noin kymmenen hehtaaria vesialueita ja toiset kymmenen maata, hän kertoo.

Metsänhoito kannattaa aina

Metsä on aina merkintä nyt Hautajärvelle paljon.

– Alkuun olivat metsät huonossa kunnossa, hän muistelee ja jatkaa, kuinka kuvio kerrallaan teki töitä ja kasvu vauhdittui. Sairaus

tosin yritti hidastaa, mutta metsänhoitotyöt hän päätyi jättämään kokonaan vasta muutama vuosi sitten.

Hautajärvi on ollut

aina innokas metsästäjä ja kalastaja, vaikkakin nyt kulkeminen maastossa on paikoin haasteellista.

Sallan metsänhoitoyhdistyksessä hän on toiminut aktiivisesti, kuten myös yhteismetsän hoitokunnan varapuheenjohtajana 2001–2003 ja jäsenenä

1976–2003. Alaa ja sen kehitystä on päässyt katselemaan aitiopaikalta.

Mitä metsä hänelle merkitsee Sallan yhteismetsän juhliessa 80:aa toimintavuottaan? – Metsä on kaveri, hän vastaa pienen pohdinnan jälkeen, eikä lähde sitä sen enempää erittelemään.

Osakas **Aaro Hautajärvi** (oik.) ja Sallan seurakunnan edustaja **Kari Niemelä** saapuivat Sallan yhteismetsän 80-vuotisjuhlaan 26.11. tyytyväisinä, sillä yhteismetsän metsiä hoidetaan hyvin huomioiden myös niiden virkistyskäyttöä.

Hoitokunnan puheenjohtaja **Timo Jumisko** (vas.) ja yhteismetsän toiminnanjohtaja **Tapio Sinkkilä** käittelivät juhlaan saapuneet vieraat.

Värikäs Salla-mallisto houkuttelee väkeä matkailuinfoon, kertovat matkailukoordinaattori Paula Aspholm (vas.) ja matkailuinfoon ja markkinoinnin työntekijät Katariina Seebass ja Heli Karjalainen.

Matkailuinfoon muutto kasvatti kävijämäärää

Sallan matkailuinfo muutti isompiin ja parempiin tiloihin entistä näkyvämmälle paikalle syyskuun alussa. Info sijaitsee nyt entisen LVI-Sallan tiloissa pizzeria Akkavaaran kupeessa.

-Kävijämäärät ovat lisääntyneet huomattavasti entisestä. Moni tulee sisälle, kun näkee Salla-tuotemalliston näyteikkunoissa, kertoo matkailuinfoon ja markkinoinnin työntekijä **Heli Karjalainen**.

Paula Aspholm Metsähallitukseen

Sallan matkailussa 17 vuotta vaikuttanut **Paula**

Aspholm siirtyy joulun jälkeen Metsähallituksen palvelukseen matkailun erikoissuunnittelijaksi. Työpaikka on Kuusamossa, ja Aspholm edistää työssään Oulangan, Syöteen, Riisitunturin ja Hossan kansallispuistojen matkailua. Koti säilyy Sallassa.

-Yhteistyöni sallalaisten yritysten kanssa jatkuu Oulangan kansallispuiston osalta, hän kertoo.

Paula Aspholm työskenteli Sallassa ensin seitsemän vuotta eräoppaana ja sen jälkeen kymmenen vuotta matkailun kehittämistyössä matkailukoordinaattorina.

-Olen tosi kiitollinen näistä vuosista. Ne ovat opettaneet paljon, hän sanoo.

Sallan talvi nousut suosituksi

Moni asia on muuttunut Sallan matkailussa tällä vuosituhanhannella.

-Matkailijamäärät ovat kasvaneet todella paljon, olemme saaneet *In the Middle of Nowhere* -brändin, ja paljon uutta on rakennettu, kuten esimerkiksi Kielan ravintola, kylpylä ja Pan Village, Aspholm listaa.

Sallan talvesta on tullut todella suosittu, ja kesä-

” Moni tulee sisälle matkailuinfoon, kun näkee Salla-tuotemalliston näyteikkunoissa.

matkailun eteen tehdään parhaillaan töitä.

Myös kirkonkylän liikkeiden ja tunturin yhteistyö on lisääntynyt viime vuosina. Matkailijat näkyvät kylällä entistä enemmän, sillä kuntakeskuksen ja tunturikeskuksen läheisyys hyödyttää molempia.

-On hienoa, että yrittäji-

en yhteistyö toimii Sallassa niin hyvin, samoin kuin yhteistyö yrittäjien ja kunnan kesken, Aspholm sanoo.

Kunta valitsee uuden matkailukoordinaattorin alkuvuodesta, viimeistään keväällä.

TERTTU POHTILA

Sata kuvaa Sallasta

Vuonna 2017 vietämme suurta juhlavuotta. Suomi täyttää 100 vuotta ja Salla 160 vuotta.

Ensimmäisistä syöksyhiihdon ja pujottelun SM-kisoista vanhalla Sallatunturilla tulee kuluneeksi 80 vuotta. Kulttuuritoimi juhlistaa vuotta keräämällä sata kuvaa Sallasta.

Kuvia kerätään itsenäisyytemme alkua ajoista lähtien, sota- ja jälleenrakennusajasta, 1960–80 -lukujen kautta aina näihin päiviin asti. Kuvat voivat kertoa muun muassa ihmisistä työnsä ääressä tai kotias-kareissa, harrastamassa, mutta myös rakennuksista, paikoista tai tapahtumista.

Kuvien taustatiedoissa on oltava kuvan ottaja, kuvassa olevat henkilöt sekä kuvausaika ja -paikka. Alkuperäinen kuva skannataan ja omistaja saa sen takaisin itselleen.

Kulttuuritoimi jalkautuu alkuvuodesta kyliin muisteluiltoihin keräämään kuvia Sallan historiasta. Niitä voi toimittaa myös suoraan Sallan sota- ja jälleenrakennusajan museolle. Kuvista kootaan Sata kuvaa Sallasta -verkkonäyttely, joka aukeaa 1.4.2017. Näyttelyä täydennetään vuoden 2017 aikana ja kuvista kootaan myöhemmin myös kuvakirja.

Lisätietoja Sallan kulttuuritoimesta tai sota- ja jälleenrakennusajan museolta museo@salla.fi tai puh 040 579 0762.

ELINA JOKELA

Asfalttatie vie Kantalahteen

Loppusyksystä avattiin liikenteelle pitkään korjauksessa ollut Alakurtintie Venäjällä. Päälyste ulottuu nyt rajalta Alakurtin kautta Kantalahteen, eikä matkalla ole enää päälystämättömiä osuuksia. – Vuosikymmenien tavoite on toteutunut, iloitsee Sallan hallinto- ja kehittämisjohtaja **Pekka Huhtala**.

Rajanylityspaikan avautuessa vuonna 2002 tie oli

osittain soratie, jonka kunto vaihteli rajusti vuodenaikojen mukaan. – Varsinkin kesäaikaan hyvän asfaltin merkitys on tärkeä, toteaa Huhtala. Huhtala uskoo, että hyväkuntoinen tie vauhdittaa myös matkailijoiden tuloa Suomeen.

Alakurtin motelli etsii yrittäjää

Alakurttiin on rajalta matkaa 77 kilometriä. Kuluva

vuoden aikana taajamaan on valmistunut motelli, joka odottaa yrittäjää. Rakennuttajana on säätiö, jonka tavoitteena on toteuttaa Venäjän federaation toimesta erilaisia hankkeita.

Uusi päälyste nopeuttaa matkantekoa, joten Kantalahdesta Sallaan tai toisinpäin, pääsee noin 2,5 tunnissa.

KATJA PALMQVIST

Kunnanjohtaja Erkki Parkkinen (oik.) osallistui kunnan edustajana venäläisten virkamiesten ohella Alakurtin tien avajaisiin.

” Sallan lukiossa halutaan olla muutoksen eturintamassa.

Lukion 50-vuotisjuhla pidettiin koulun itsenäisyyspäiväjuhlan yhteydessä. Ennen tilaisuutta oli juhlalounas ja sen jälkeen kakkukahvit.
Kuva: Jyrki Harju

Timo Koivuniemi luki veteraaniviestin.
Kuva: Terttu Pohtila

Omalla lukiolla iso rooli Sallan kehityksessä

Sallan lukion 50-vuotista taivalta juhlittiin itsenäisyyspäivän aattona, yläkoululaisten ja lukiolaisten itsenäisyyspäiväjuhlan yhteydessä.

Vuonna 1966 aloittaneesta lukioista on kirjoittanut 1513 ylioppilasta, jotka ovat päätyneet monenlaisiin tehtäviin omassa kunnassa ja eri puolille Suomea ja maailmaa.

-Sallan lukio on historiansa aikana vakiinnuttanut hyvin asemansa suomalaisten lukioiden kartalla. Vaikka ikäluokat ovat pienentyneet, on lukion lähitulevaisuus turvattu. Toiveissa on, että puolet ysiluokkalaisista valitsee kotikunnan lukion, sanoi lukion historiikin kirjoittanut **Johanna Asiala** oppilaitoksen vuosijuhlassa.

Lukion saaminen Sallaan vaati 1960-luvun toimijoilta sinnikäästä työtä. Haave omasta lukioista syntyi jo vuosikymmenen alussa, ja ponnistelut ja Helsingin vierailut johtivat sen perustamiseen vuonna 1966. Ensimmäisenä vuonna opiskelijoita oli 36.

Keskikoulu Sallaan oli saatu vuonna 1954, mutta jatko-opintoihin piti lähteä Kemijärvelle tai kauemmas.

Lukiota on käyty Sallassa vuosikymmenten mittaan useissa eri paikoissa, ja oppilasmäärät ovat vaihdelleet.

Yhteistä eri aikakausille on ollut pyrkimys lukion kehittämiseen ja lämpimän ilmapiirin luomiseen.

-Olen jututtanut nuoria,

ja he ovat sitä mieltä, että Sallan lukioon on helppo ja mukava tulla, koska se on lähellä ja opettajat ja opiskelutoverit ovat tuttuja. Nuoret keuhvat myös yhteishenkeä, Asiala totesi.

Opiskelu lukiossa on muutakin kuin pönttämistä, ja opiskelijoiden

arkea piristävät erilaiset tapahtumat ja juhlat, kuten vanhojen tanssit, penkkarit ja joulujuhlat.

Opintoja torjolla myös kesälukiossa

Sallan lukiossa halutaan olla muutoksen eturintamassa. Viimeisimmän kouluremontin yhteydessä kouluun tehtiin luokka, joka on varustettu sähköisten ylioppilaiskirjoitusten vaatimusten mukaan. Ensimmäinen sähköinen ylioppilaskoe kirjoitettiin

Sallassa tänä syksynä.

Kansainvälinen rajalukiotoiminta alkoi vuonna 2007, jolloin ensimmäinen venäläisten opiskelijoiden ryhmä tuli Suomeen. Sallan lukioista on kirjoittanut ylioppilaisiksi sen jälkeen useita venäläisiä. Naapurimaan opiskelijat ovat tärkeitä Sallan lukiolle, sillä heidän ansiostaan opiskelijamäärä on korkeampi.

Vuodesta 2010 Sallassa on toiminut myös kaikille avoin kesälukio.

Sallan lukioista ei valmistunut ylioppilaita tänä syksynä.

Sallan lukioista vuonna 2011 kirjoittanut Johanna Asiala esitteli kirjoittamansa lukion historiikin 50-vuotisjuhlassa itsenäisyyspäivän aattona. Kuva: Terttu Pohila

TERTTU POHTILA

Sallan lukio

Perustettiin vuonna 1966.

Oppilasmäärä oli huipussaan lukuvuonna 1984–1985, jolloin opiskelijoita oli 182.

Nyt lukiossa on 49 opiskelijaa, joista 16 on venäläisiä.

Lukio on toiminut neljässä paikassa: kunnanvaltuuston istuntosalissa (1966–1967), Märkäjärven kansakoulun tontilla puukoulussa (1967–1985), uudella koulunmäellä yläasteen siiprakennuksessa (1985–2013) ja nykyisessä koulukeskuksessa.

Lukiolla on ollut 50 vuoden aikana yhteensä kuusi koulunjohtajaa: Kalle A. Lahti, Vesa Leppänen, Leena Leppänen, Eero Väänänen, Tapani Niskala ja Leena Hautajärvi.

Lukion historiikki sisältää mm. kaikkien Sallan lukioista valmistuneiden ylioppilaiden nimet vuosittain.

Historiikkia saa ostaa museolta.

Kunnallisvaaleissa jaossa 21 paikkaa

Kunnallisvaalit järjestetään koko maassa 9.4.2017. Ennakkoäänestää voi kotimaassa 29.3.–4.4. ja ulkomailla 29.3.–1.4..

Ehdokashakemukset on jätettävä tiistaina 28.2. mennessä.

Ehdokkaita kunnallisvaaleihin voivat asettaa rekisteröidyt puolueet tai valitsijayhdistys, jonka perustamiseen tarvitaan vähintään kymmenen äänioikeutettua kunnan asukasta.

Sallan valtuustopaikkoja on jaossa 21, joten ehdokkaita puolueella, vaaliliitolla tai yhteislistalla saa olla maksimissaan 1,5-kertainen määrä.

Sallan istuvan valtuuston toi-

mikausi päättyy 31.5.2017, ja vaaleilla valituksi tulleet valtuutetut aloittavat työnsä 1.6.2017. Nykyisessä valtuustossa on vielä 27 valtuutettua, jotka edustavat viittä puoluetta.

Kotosalla kävi kysymässä tunnelmia 3,5 kuukautta ennen kunnallisvaaleja. Vastaustila oli rajoitettu, ja oheinen järjestys on arvottu.

Puheenjohtaja Raili Salla Sallan Kokoomus ry.

1. Kaikille hyvä kunta tehdään yhdessä. Turvallinen vanhuus, uutta yrittäjyyttä, parempi työelämä, oikeus lapsuuteen ja vanhemmuuteen ja maailman paras opetus.

2. Yhden enemmän kuin neljä vuotta sitten eli 11.

3. Lähipalveluiden säilyminen ja turvaaminen sote-uudistuksen jälkeen, kunnassa työpaikkojen ja elinvoimaisuuden säilyminen ja Sallan lukion säilyminen.

Puheenjohtaja Pertti Aska Sallan Perussuomalaiset ry.

1. Yritystoiminta elinvoiman perusta; maa- ja metsätalous, porotalous, matkailu, kaivostoiminta sekä energiapolitiikka.

2. Mahdollisimman kattava eh-

dokasasettelu kunnan eri väestöryhmistä.

3. Kuntalaisten vaikutusmahdollisuuksien lisääminen kuntalaisia koskevissa asioiden valmistelussa sekä päätösten tekemisessä. Energiapolitiikassa haluamme olla aktiivisesti vaikuttamassa bioenergian käytön mahdollisuuksien lisäämiseen mm. turvetuotannon käynnistäminen, ja kannattamme bioenergiatehdashanketta Kemijärvelle, vaikutukset positiivisia koko Itä-Lapin alueelle. Matkailuun panostaminen koko kunnan alueella.

Puheenjohtaja Veli-Erkki Heikkilä Sallan Keskusta ry.

1. Kotikunta, jossa on hyvä ja turvallinen asua.

2. Viime kuntavaaleissa Keskustalla oli Sallassa 26 ehdokasta. Tavoitteenamme on saada sama määrä ehdokkaita.

3. Elinvoima ja hyvinvointi kumpuaa yhteisöstä ja omista vahvuuksista, ihmisten ja yritysten arjen sujuvuus, jolle kotikunta luo puitteet ja toimii moottori-

1. Millä kärkiteemalla puolueenne lähtee kuntavaaleihin?

2. Kuinka monta ehdokasta pyritte saamaan listalle?

3. Mitä puolueenne asettaa tavoitteeksi seuraavalle kaudelle Sallassa?

na edistämällä yrittäjyyttä ja työllistymistä. Kotikunnan tulee olla ihmisten yhteisö, jossa asukkailla on mahdollisuus rakentaa hyvää ja turvallista tulevaisuutta: ei ne enkä minä, vaan me.

Kunnan tehtävä tiivistä yhteistyötä maakunnan kanssa palveluiden järjestämiseksi, painopistealue tulee siirtää korjaavasta ennaltaehkäisevään, tällöin myös ihmisten elämänlaatu paranee.

Puheenjohtaja Pekka Lassila Sallan Sosiaalidemokraattinen yhdistys

1. Uuden valtuuston on lisättävä resursseja sivistystoimeen, vakiinnutettava Sallan rajalukion

toiminta ja nostettava koulutus- ja varhaiskasvatustoiminta tärkeimmäksi ykkösasiaksi kunnassa.

2. Ehdokasmäärä ei sinällään ole itsetarkoitus, sillä tärkeää on saada hyviä ehdokkaita, mutta jos numeroita pitää antaa, niin ehdokasmäärän tuplaaminen viime vaaleista, jolloin ehdokkaita oli 6, on hyvä tavoite.

3. Keskeisiin asiakysymyksiin kuuluu valmistautuminen laajaan sote -uudistukseen, joka vie pienten kuntien päätöksenteon maakuntatasolle ja tulee muutenkin aihueuttamaan sekavuutta ja valtavasti ongelmia kunnissa, joita joudutaan ratkomaan kuntatasolla vaikka varsinainen päätöksenteko on ulkopuolella. Kunnan uusi organisaatimalli tulee vähentämään luottamushenkilöiden määrää. Myös kunnan keskusviraston viranhaltijoiden määrää tulee vähentää huomattavasti ja työtehtäviä tulee yhdistää

Puheenjohtaja Olli Saariniemi Vasemmistoliiton Sallan kunnallisjärjestö

1. Tärkeintä on sote- ja muidenkin palvelujen säilyminen. Meidän täytyy pitää huolta siitä, että sosiaali- ja terveystalouden säilyvät lähellä kuntalaisia senkin jälkeen, kun sote siirtyy maakunnan järjestettäväksi.

2. Vähintään saman verran kuin viimeksikin, vähintään kymmenen.

3. Sama kuin kohdassa yksi, eli palveluiden tulee olla ihmisten ulottuvilla, myös sivukylien asioista pitää huolehtia, ja tiet täytyy pitää kunnossa. Suhtaudumme elinkeinotoiminnan kehittämiseen myönteisesti.

Tavoitteena on myös hyvä yhteishenki eri poliittisten ryhmien kesken, jolloin päätöksenteko on sujuvaa.

Nyt ei auta muu kuin runo

Tämän vuoden aikana olen tarvinnut tuttua, mutta välillä unohtamaani lääketta. Tämä lääke on reseptivapaa ja anostelu on yksilö- ja päiväkohtaisia. Lääkettä saa kirjastosta, kirjakaupoista, netistä ja jotkut tekevät itsekin. Minulle riittää yksi-kaksi annosta kerrallaan kun tuntuu, että aivot ja keho käyvät ylikierroksilla. Silloin kun ahdistaa tai liian monta ajatusta surraa ristiin rastiin löytämättä toisiaan totean itselleni, että nyt tarvitaan runo. Runoa tarvitaan myös sanoittamaan ilon ja onnen hetkiä.

Puhuttelevat, mielenpainuvat ja osuvat lyriikat sanoittavat elämää ja helpottavat pysähtymistä tähän ja nyt olemaan läsnä tässä päivässä eikä eilissä ja huomissa. Runot sanoittavat mielipahaa ja mielihyvää ja niistä saa ikään kuin vastauksia erilaisiin elämäntilanteisiin. Laulujen lyriikat tulevat vastaan usein sattumalta ja elämää voi selittää täysin

outo ja odottamaton sanoittaja.

Jos minulle olisi muutama vuosi sanottu, että tulee joku nuorisobändi Haloo Helsinki ja nuori lauluntekijä Elli Haloo kolauttelemaan sinua päähän sanoituksillaan, niin en olisi uskonut. Nyt tiedän, että on aikoja jolloin menen päivästä toiseen hänen tuoreesti tutuista asioistakin sanovilla sanoituksillaan ymmärtäen, että jotkut asiat vain on niin kuin ne ovat ja on myös asioita, joihin voin vaikuttaa omalla asenteella ja ajatuksilla.

*Uskot kohtaloon tai et, se on ihan sama kunhan ajattelet
Tää sekunti itsensä kantakoon,
se on kaiken aa ja oo
Mut jos tuijotat vaan yhtä puuta
koko metsä voi kadota,
Mut jos sä näet vaan metsän
et ehkä huomaa puuta hienointa*

Elämä vastustaa joskus meitä kaikkia, mutta kuitenkin voi olla itsekäs tunne, että vain minua. Silloin kannattaa etsiä runoilija

Tommy Tabermannin runoja matkaa helpottamaan:

*Jotka tulevat suorinta tietä, saapuvat tyhjin taskuin.
Jotka ovat kolonneet kaikki polut, tulevat säihkyvin silmin, polvet ruvella ja outoja hedelmiä hauraassa säkissään.
Niin se ystävänä on, niin se on, että eksymättä et löydä perille.*

Runoilija Kai Nieminen on pysäytellyt viime aikoina minua nopeaa, kantaa ottavaa ja kirjaviisasta sanoillaan:

*Miksi kaikkeen pitää aina lisätä jotakin, oma puumerkki, näsäviisas sana, ivallinen huomautus, miksei voi antaa asioiden vain olla, katsoa vain vaiti, kuunnella, todeta.
Olen tuntenut työssäni ja arjessani avuttomuutta siitä, että en ole usein osannut sanoja, joilla voisin auttaa toisia, helpottaa tuskaista ja voimatonta oloa. Nykyaika tuntuu vaativan niin työssä kuin kotona nopeutta, vahvuutta, pärjäämistä ja suorittamaista. Pitää oppia koko ajan uusia työtapoja ja käsitteitä, tehdä suunnitelmia ja kehittää ja kehittyä pysyäkseen ajassa mukana. Milloin olisi kyllin hyvää työssäni ja arjessaan? Mistä me nämä kaikki vaatimukset oikein imemme itseemme? Tänä päivänä minua puhuttelee Irja Askolan ja Anja Porion runokirjan runot.*

*Minulta meni kauan
vain oppiakseni
miten olemalla itselleni
julma ja ankara*

*kontrolloiva vaativa
olen sitä myös läheisilleni
ja vasta ollessani itselleni
hellä ymmärtäväinen
tilaa antava suvaitsevainen
olen sitä samaa
myös lähelläni eläville.*

*Hyvää joulua ja
onnea uudelle vuodelle
Sinulle!*

*Hyvä KotosalLan lukija!
Syvälisten runoajatuksien päätteeksi
joulurunon pilkettä silmäkulmassa:*

*Kohta loppuu kiire, lento
alkaa Joulun aika rento.
Hiljaisuutta kuulostelee,
nuku, syö ja nautiskele.
Kunnossa on silloin kuosi
kun taas alkaa Uusi vuosi.*

MARJA MYLLYKANGAS

” Esiopetusta annetaan nyt uuden esiopetussuunnitelman mukaisesti viitenä päivänä viikossa.

Sallassa on tänä vuonna 21 eskarilaista. Heistä kaksi puuttuu kuvasta. Ylärivissä lastentarhanopettajat Henna Uutela ja Elisa Vaarala, lastenhoitaja Henna Aho ja lähihoitajaopiskelija Heini Onkamo. Eskarin väkeen kuuluvat myös lastentarhanopettaja Vuokko Vartiainen ja lastenhoitaja Heidi Vartiainen.

Päiväkoti toimii entisen alakoulun tiloissa

Entisen alakoulun pihalla on käynyt tänä syksynä ja talvena vilске. Varhaiskasvatus ja esiopetus toimivat siellä, koska päiväkodilla on tehty remonttia.

Päiväkodin ja eskarin väellä on käytössään alakoulun keski-kerros. Sisään mentyä on ensin eskarilaisten eli Tinttien tila, ja käytävän varrella ovat Tiitiäiset, Kuukkelit ja Pikku-Kuukkelit. Entisestä ruokalasta on tehty eskarilaisten leikki- ja opetustila, jota kutsutaan Eskarimontuksi.

Ruoka tulee päiväkodille koulukeskuksen keittiöstä.

Esiopetusta annetaan nyt u-

den esiopetussuunnitelman mukaisesti viitenä päivänä viikossa eli maanantaista perjantaihin neljä tuntia päivässä.

Eskarilaiset kertovat olevansa tyytyväisiä tiloihin.

-Liikuntasalissa on tosi paljon tilaa, he sanovat. Liukumäkeä ei pihalla ole, mutta keinoja on sitäkin enemmän.

-Minä tykkään eniten keinuita, Matias toteaa.

Eetu kertoo pitävänsä erityisesti kiipeilytelineistä.

-Köydenveto on parasta, sanovat Venla ja Kerttu.

Päiväkodilla on tehty korjaustöitä

Varhaiskasvatus ja esikoulu toimivat väistötiloissa entisellä alakoululla, koska päiväkodilla on remontoitu tiloja.

Niitä korjattiin, koska alakerrassa eli pienimpien, Tiitiäisten tiloissa oli havaittu hajuhaittoja.

-Kuntokartoituksessa ei ilmennyt kohonneita homearvoja, mutta lattian tekninen ikä alkoi olla lopussa. Kahdesta huoneesta uusittiin kaikki lattiarakenteet perusmaata myöten, ja muissa alakerran tiloissa uusittiin bitumikosteussulku ja rakennettiin uudet lattiat sen päälle. Alakeran seinät ja lattiat kapseloitiin vielä varmuuden vuoksi. Piha-alueella tehtiin kuivatusteknisiä

töitä, eli salaojat ja sadevesiviemäroinnit uusittiin, Sallan tekninen johtaja Olli Aatsinki kertoo.

Päiväkodin yläkerrassa on tällä hetkellä joitakin sosiaali- ja terveystoimen toimintoja, jotka tarvitsevat väistötiloja terveyskeskuksen remontin takia.

Siitä, missä vaiheessa ensi vuonna varhaiskasvatus ja esikoulu pääsevät palaamaan päiväkodille, ei ole vielä tarkkaa arviota. Päiväkodin alakerran ja pihan rakennustyöt ovat jo valmiit, mutta aikataulu riippuu terveyskeskuksen remontista eli siitä, milloin päiväkodin yläkertaa ei enää tarvita väistötilaksi.

Kotosalla täyttää 10 vuotta

Kotosalla, Sallan tiedotuslehti, täyttää alkavana vuonna 2017 kymmenen vuotta!

Ensimmäinen Kotosalla ilmestyi vuonna 2007 alkukesästä, ja sitä jaettiin kaupoissa, huoltoasemilla ja erilaisissa yrityksissä.

Lehden päätoimittajana toimi **Tarja Mattila**, ja painos oli 7 000 kappaletta. Juttuja oli muun muassa Sallatunturin kehittämissuunnitelma 2020:sta, Saijan maisema-alueesta, Tuentsan vaellusreitistä ja Hautajärven luontotalosta.

Seuraavaa numeroa painettiin

2 500 kappaletta, ja päätoimittajaksi nousi **Marja Myllykangas**.

Kunta mukaan heti alussa

Lehti sai alkunsa, kun Matkalle Sallaan -yhdistyksen **Tuija Kääriäinen** ja kunnan sivistystoimenjohtaja Marja Myllykangas pohtivat eräällä kokousreissulla tiedottamista. Muutamien päivien kuluttua idea eteni toteutukseen, ja mukaan saatiin myös kunta.

Kotosalla-nimen kehittänyt

Kauko Kellokumpu oli mukana työryhmässä, ja muut jäsenet olivat **Paula Aspholm**, **Kari Korpela**, **Marjatta Poikajärvi** ja **Sari Sipola**. Lehden taittoi aluksi Iisalmen Eco-print, ja vuodesta 2012 lähtien kemijärveläinen Viestinet.

Nyt käsissäsi oleva lehti on 9:ttä vuosikertaa ja numero 44.

Kotosalla-lehdet löydät kirjastosta tai netistä www.salla.fi/Kotosallehti

Uusia tuulia tulevalle vuodelle

Suomi ja Salla juhlivat tulevana vuonna täysiä vuosiaan ja uudenlaiset tuulet puhaltavat.

Asenteiden muutosta tarvitaan, ja se tuntuu olevan tämän vuoden teema kaikkialla. Vuodenvaihteessa kannattaa jokaisen etsiä ajatuksilleen uutta suuntaa ja unohtaa vanhat, pölyttyneet mietteensä.

Lisääntyvä valo antaa voimaa suunnata erilaiseen huomiiseen, joillekin tulevaisuus tuo tiukennuksia elämään, joillekin se on vain haaste uudenlaiseen yrittämiseen ja jaksamiseen.

Tammikuu mennään vielä hissunkissun, mutta jo helmikuussa alkaa joillekin itsensä

esiintuominen ja omakehu nostaa päätään, erilaiset nurkkaparlamentit ruotivat tilannetta. Vauhti kiihtyy maaliskuussa ja huhtikuussa saamme sitten nähdä, mitä uutta saamme ja mikä vanha vielä vaikuttaa.

Tähän kaikkeen muutokseen jokainen sallalainen voi omalta osaltaan vaikuttaa ja nyt se todellakin kannattaa.

Juhlavuosi näkyy erilaisina tapahtumina pitkin vuotta, kannattaa pitää silmät ja korvat avoimina ja jokainen voi omalta osaltaan olla tekemässä vuodesta juhlaa.

MADEME PUNASUKKA

Kiitämme Kotosallan lukijoita kuluneesta vuodesta!

Koto-Sallan toimitus

Ruuhitunturin latukahvion uusi omistaja

Ruuhitunturin latukahvio ja päivätupa siirtyvät Metsähallitukselta Sallan kunnan omistukseen vielä kulu- van vuoden aikana. Kunta vuokraa rakennuksia Virkkulan Autopalvelu Oy:lle.

– Olemme vuokranneet kahvilaa jo kymmenen vuoden ajan Metsähallituk-

selta, kertoo yrittäjä **Kyösti Virkkula**, ja toteaa olevansa tyytyväinen siihen, että uusi omistaja on kunta.

– Sijainniltaan paikka on mahtava, ja jatkossakin päivätupa on satunnaisten kävijöiden käytössä, hän muistuttaa. Polttopuista huolehtii vuokralainen.

Kesäkaudelle etsitään tunturiin lisää kävijöitä, joten toivomuksena onkin tien leventäminen niin, että linja-autolla pääsisi lähemmäksi kahvilarakennusta. Virkkulan mukaan Hollannista on tulossa ensi kesänä ryhmiä, joten kesäkin näyttää hyvältä jo nyt.

Sallassa tapahtuu

JOULUKUU 2016

- 20.12. Joululaulut Rajakievarissa**
Tule laulamaan joululauluja Veijon ja Elinan kanssa Rajakievariin.
- 21.12. Kauneimmat Joululaulut kajahtavat Oulangan luontokeskuksessa Oulangan kansallispuisto perustettiin 21.12.1956. Juhlavuoden huipennukseksi Metsähallitus tarjoaa täytekkukahvit Oulangan luontokeskuksessa.
- 22.12. Joe Vestich. Joe Vestich on 1986 Suomeen muuttanut laulaja, lauluntekijä, kitaristi ja kuvataiteilija. Joe on soittanut samoissa kokoonpanoissa mm. Dave Lindholmin, Heikki Silvennoisen ja Aku Syrjän kanssa, ollen mukana kokoonpanoissa kuten Northwind, Screaming Thunders ja Messengers. Joe on tehnyt yhteistyötä myös soitto- ja sanoituspuolella esim. Costello Hautamäen, Jonne Aaronin, SF-Bluesin ja Palefacen albumeilla.
- 23.12. Joe Vestich
- 28.12. SHAKTA joogaa Sallan Liikuntakeskuksessa
- 31.12. Uuden Vuoden ilotulitus
- 31.12. Iskuporakone

HELMIKUU 2017

- 04.02. Kansallispuistot vyöryvät Rukatunturiin (Luonnon Päivät 2017) Sukella talveen 4.2.2017!
- 07.02. Kaide Unplugging The Rock
- 09.02. Kaide Unplugging The Rock
- 17.02. The Bilebändi! Pohjoisen paras cover/bilebändi!
- 20.02. Tanen Karaoke
- 22.02. Jari Parikka / The Bänd
- 27.02. Tanen Karaoke

MAALISKUU 2017

- 01.03. Jari Parikka / The Bänd
- 03.03. Dumle Go Snow rinnerieha. Rinnerieha eturinteillä.
- 03.03. Lomalle Lomps -tapahtuma. Loman aloitus -juhlat Perherinteessä! Hiihtoloma alkaa mukavasti rinteessä kisojen, hyvän musiikin ja kavereiden kanssa.
- 06.03. Tanen Karaoke
- 07.03. Duo Badfellas. "Suomen hulluimman duon", Badfellas Duon, ohjelmisto koostuu suomalaisista ja ulkomaisista rock- ja pop-kappaleista aina vanhoista klassikoista nykypäivän hitteihin.
- 08.03. Jari Parikka / The Bänd
- 09.03. Duo Badfellas
- 13.03. Tanen Karaoke
- 19.03. Sallan laturetki. Perinteinen Laturetki; kiireetöntä hiihtoa ja mukavaa yhdessä-oloa. Ilmoittautuminen Sallan koulukeskuksella klo 10.00 alkaen ja lähtö 10.30
- 20.03. Tanen Karaoke
- 23.03. Teatteri Eurooppa Neljä - Albatrossi ja Heiskanen. Teatteri Eurooppa Neljä tulee taas - Albatrossi ja Heiskanen -esitys koulukeskuksen salissa.
- 24.03. Teatteri Eurooppa 4, Papana Speciaaaaaali
- 25.03. Salla Race-MK Enduro. Salla Race-MK Enduro
- 25.03. Viinakauppahiihto. Perinteinen Saijan Viinakauppahiihto jo 16. kertaa!
- 25.03. Teatteri Eurooppa 4, Revyy
- 27.03. Tanen Karaoke
- 30.03. Sallan 80-vuotis juhlakisat; AIKUISTEN SM pujottelu
- 31.03. Sallan 80-vuotis juhlakisat; FIS pujottelukilpailut

HUHTIKUU 2017

- 01.04. Sallan 80-vuotis juhlakisat; Nuorten SM-kisat
- Nuorten SM-kisat: 1x pujottelu, 1x suurpujottelu, 1x paripujottelu U14, U16
- 01.04. Museon syntymäpäivä.
- 03.04. Tanen Karaoke
- 10.04. Tanen Karaoke
- 16.04. Hanna Pakarisen konsertti Poropuistossa
- 17.04. Tanen Karaoke

Muutokset mahdollisia.

Aineeton joululahja täynnä sisältöä!

Anna lahjaksi vuoden mittainen kulttuurimatka yli 230 museoon.

m
Museokortti
59€

#museot

Museokaupasta jouluisia ostoksia pukinkonttiin!

MUSEO AVOINNA
ti - la klo 10 - 17
sekä joulukuussa myös maanantaisin:
5.12. klo 10 - 16
12.12. klo 10 - 17
19.12. klo 10 - 17

Museo on SULJETTU
seuraavina päivinä:
6.12., 24.-26.12. ja
31.12.2016

Sallan sota- ja jälleenrakennusajan museo
Savukoskentie 12 | 98900 SALLA | puh. 040 579 0762
museo@salla.fi | www.salla.fi/museo

Joulunajan tapahtumat Sallan seurakunnassa 2016

24.12. Jouluaaton hartaudet hautausmailla: Saija klo 12, Salla klo 13, Kursu klo 14 ja Hautajärvi klo 15.

24.12. Joulurauhan julistus Sallatunturilla klo 16 ja kauneimmat joululaulut Keloravintolassa klo 16.15.

25.12. Jouluaamun messu Sallan kirkossa klo 8 ja Joulupäivän messu Hautajärven kirkossa klo 11.

26.12. Tapaninpäivän sanajumalanpalvelus Sallan kirkossa klo 11 ja Kursun kirkossa klo 14.

31.12. Uudenvuodenaaton iltajumalanpalvelus Sallan kirkossa klo 18.

1.1. Uudenvuodenpäivän messu Sallan kirkossa klo 11.

6.1. Loppiaisen sanajumalanpalvelus Sallan kirkossa klo 11.